

den. Jeg nægter ikke, at jeg har nogen Sympati derfor, ogsaa naar den anvendes paa Folketingsvalg, men jeg skal ikke komme dybere ind derpaa, for jeg er ganske enig med den sidste ærede Taler, og for Resten ogsaa med andre Medlemmer, deri, at den ikke kan gennemføres for Øjeblikket. Vi staa jo i den Henseende ikke ene, det er ligesaadan i andre Lande. I Sverige gjorde man for et Par Aars Tid siden et meget stort forberedende Arbejde for Indførelsen af Forholdstal til andet Kammer. Der blev nedsat en Kommission af lærde Mænd, som skrev en stor og tyk Bog om Forholdstalsvalgmaaden, og jeg saa den Gang i svenske Blade, at man betragtede dette Værk som noget epokegørende, noget, som maaske endog vilde faa verdenshistorisk Betydning. Men da det kom til Stykket, og Vælgerne skulde til at dømme om, hvorvidt de vilde have denne, ganske vist meget komplicerede, Valgmaade eller have Valg i Enkeltmandskredse, valgte de, som alle vide, det sidste. De vilde ikke have Forholdstalsvalg, og jeg kan tænke mig, at den meget sammensatte Maade, hvorpaa Kommissionen havde foreslaaet det og Regeringen til Dels taget det op, kan have virket afskrækkende paa de almindelige Vælgere. Naar disse skulde til Valg, skal det gerne være lidt jævnt og lige at gaa til. — Men jeg indrømmer, at Argumentationen imod Forholdstalsvalg er jeg ikke fuldt ud enig med. Det var den, vi hørte af det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal), og den synes mig i det hele taget at have været Hovedindvendingen fra Regeringspartiets Side mod Forholdstal anvendt ved Folketingsvalg. Det er denne, at det vilde være urigtigt at gaa hertil, saa længe ikke ogsaa Landstinget vælges efter almindelig Valgret. Det er ganske rigtigt, som det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds sagde, at Forholdstalsvalgmaadens Indførelse i Folketinget vilde gøre Flertallet mindre, og Opretholdelsen af den bestaaende Valgmaade kan man altsaa fra et Flertals Standpunkt kun ønske, men paa den anden Side: et Flertal, som egentlig ikke burde være et Flertal, naar alle Vælgerne fik Lejlighed til at gøre sig gældende paa fyldestgørende Maade —, et saadant Flertal, synes mig, taber noget af sin Vægt.

Ganske vist, der vil ikke være nogen Fare for, at Forholdstalsvalgmaaden vil forandre Flertallet i Folketinget til et Mindretal, for saa vidt der bag det Flertal staa et Flertal af Vælgere. Thi det vil være et Gode ved Forholdstalsvalg-

maaden, at den altid vil sikre, at et Flertal mellem Vælgerne ogsaa vil blive repræsenteret ved et Flertal i Tinget. Det er jo ikke aldeles sikkert, at det finder Sted efter den nuværende Valgmaade, det kan tænkes, at et Mindretal af Vælgerne kommer til at vælge et Flertal af Tinget. Men dette, at Flertallet vil blive noget mindre derved, at de Mindretal, der nu overstemmes, og hvis Stemmer gaa til Spilde, ville blive repræsenterede mere i Forhold til deres virkelige Tal, synes mig egentlig ikke skikket til at svække Folketingets Indflydelse særligt. Ser man Tingene paa den Maade, hvorpaa man plejer at se dem fra Regeringspartiets Side og overhovedet, kan jeg sige, fra Venstres Side, vil det være ønskeligt, at Afgørelsen af Sagerne, den væsentligste Indflydelse, i stedse højere Grad bliver lagt i det andet Ting. Det vil, forekommer det mig, være den allerbedste Begrundelse for dette Standpunkt, at man kan sige: Det andet Ting repræsenterer saa fyldigt, som det overhovedet kan gøres, alle de berettigede Interesser i Befolkningen.

Navnlig den ærede sidste Taler mente, at det vilde være en væsentlig Indvending mod at indføre Forholdstalsvalgmaaden, at det vilde komme til at gaa ud over de lokale Interesser, idet den enkelte Folketingsmand nu staa i nærmere Forhold til sine Vælgere, end hvis Folketingsmændene bleve valgte under eet i en større Kreds. Det er ganske rigtigt, og jeg skal heller ikke komme dybt ind paa det, fordi jeg, som sagt, betragter al Diskussion herom i Øjeblikket som unyttig, men jeg vil dog sige, at den særlige Repræsentation for de enkelte Kredse har sin Fordel, men ganske sikkert ogsaa sine Ulemper. Den Omstændighed, at man efterhaanden kan finde paa fra lokale Interessers Synspunkt at lægge ret betydelige Byrder paa den enkelte Folketingsmand, saaledes at hans Stilling i Kredsen paavirkes af, om han kan tilfredsstille dem — og det vil dog for en stor Del afhænge af, ikke saa meget, om Sagen er berettiget i og for sig, som af, hvor dygtig han er til at gøre sig gældende paa de Steder, hvor Afgørelsen træffes —, tror jeg ikke er i alle Henseender saa heldigt, som det ved første Øjekast kan se ud til.

Jeg erkender imidlertid, at der for Øjeblikket ikke kan være Tale om Indførelsen af Forholdstalsvalgmaaden, det vilde ellers være en Maade, hvorpaa man kunde blive staaende ved de 114 Kredse. Hvis jeg stemmer for Forslaget i den